

POSTANOWIENIE

Dnia 17 lipca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Anna Owczarek

w sprawie ze skargi T. Z.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia

Sądu Okręgowego w G. z dnia 18 kwietnia 2012 r.,

w sprawie z wniosku T. Z.

przy uczestnictwie D. Z. i in.,

o ustanowienie służebności drogi koniecznej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 lipca 2013 r.,

1) odrzuca skargę

2) zasądza od T. Z. na rzecz M.K.-W. i M. W. kwotę 120,- (sto dwadzieścia) zł oraz na rzecz D. Z. kwotę 120,- (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Uzasadnienie

Wnioskodawca T. Z. wniósł o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w G. z dnia 18 kwietnia 2012 r., oddalającego apelację wnioskodawcy oraz uczestników [...] od postanowienia Sądu Rejonowego w R. z dnia 14 października 2011 r., którym ustanowiona została bliżej określona służebność drogi koniecznej.

Jako podstawę skargi wnioskodawca przyjął naruszenie art. 145 § 2 k.c., art. 287 k.c. i 288 k.c. oraz przepisów rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. Uprawdopodobniając wyrządzenie szkody zaskarżonym postanowieniem wnioskodawca wskazał, że zmuszony jest urządzić na nowo dojazd do nieruchomości i zapłacić za ustanowienie służebności wynagrodzenie, wyższe jak w wypadku ustanowienia drogi o innym przebiegu. Z kolei wykazując, że wzruszenie zaskarżonego postanowienia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, podał m.in. iż nie mógł wnieść skargi kasacyjnej od zaskarżonego postanowienia, bowiem wartość przedmiotu zaskarżenia nie przekraczała pięćdziesięciu tysięcy złotych. W konkluzji wnioskodawca wniósł o stwierdzenie niezgodności z prawem zaskarżonego postanowienia w całości i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

W odpowiedzi na skargę uczestnicy D. Z. oraz M. K.-W. i M. W. wnieśli o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył:

Skarga podlega odrzuceniu jako niedopuszczalna.

Zgodnie z art. 519² § 1 k.p.c. można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia co do istoty sprawy sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego postanowienia w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe.

Wbrew twierdzeniom skarżącego od zaskarżonego postanowienia Sądu Okręgowego przysługiwała skarga kasacyjna do Sądu Najwyższego, bowiem w postępowaniu nieprocesowym w sprawach z zakresu prawa rzeczowego na podstawie art. 519¹ § 1 k.p.c. skarga taka przysługuje od wydanego przez sąd drugiej instancji postanowienia co do istoty sprawy. W sprawach z zakresu prawa

rzeczowego, do jakich należy ustanowienie służebności drogi koniecznej, dopuszczalność skargi kasacyjnej nie została uzależniona od dodatkowego kryterium wartości przedmiotu zaskarżenia (*ratio valoris*).

Niezależnie od powyższej podstawy odrzucenia skargi wskazać należy, że wnioskodawca nie uprawdopodobnił istnienia szkody wyrządzonej wydaniem zaskarżonego postanowienia. Powołane przez skarżącego istnienie obowiązku urządzenia służebności i zapłaty wynagrodzenia za jej ustanowienie, stwierdzonych zaskarżonym postanowieniem, samo w sobie stanowi jedynie szkodę hipotetyczną, przyszłą, która powstanie dopiero wtedy, gdy zaskarżone postanowienie zostanie wykonane. Uprawdopodobnienie wyrządzonej szkody, wymagane przez art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c., dotyczyć musi natomiast szkody, która już powstała (por. postanowienie SN z dnia 11 stycznia 2006 r., II CNP 13/05, OSNC 2006/6/110; wyrok SN z 6 sierpnia 2008 r., II BP 68/07, OSNP 2010/1-2/6; postanowienie SN z dnia 4 grudnia 2009 r., I CNP 93/09, niepubl.; postanowienie SN z dnia 10 grudnia 2010 r., III CNP 48/10, niepubl.; postanowienie SN z dnia 11 października 2012 r., I CNP 21/12, niepubl.). Wymaganie takie wynika wprost z treści 519² § 1 k.p.c. w zw. z art. 417¹ § 2 k.c.

W myśl art. 424⁸ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odrzuca na posiedzeniu niejawnym skargę niedopuszczalną oraz skargę niespełniającą wymagań określonych w art. 424⁵ § 1 k.p.c. Ponadto zgodnie z art. 424⁸ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. skarga podlega odrzuceniu, jeżeli zmiana zaskarżonego postanowienia w drodze innych środków prawnych była możliwa. Z tych względów Sąd Najwyższy postanowił jak w postanowieniu.

O kosztach postępowania ze skargi orzeczono, przyjmując sprzeczność interesów uczestników postępowania, na podstawie art. 520 § 2 k.p.c. w zw. art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 424¹² k.p.c., oraz § 13 ust. 5 pkt 2 w zw. z § 8 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie... (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 461).

db